

TVIRTINU
Viešosios įstaigos Centrinės projektų
valdymo agentūros direktorė
Lidija Kašubienė
2024-01-10

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada

1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).	KPT nustatymas atliktas viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūroje (toliau–CPVA). KPT nustatymas atliktas CPVA veiklos srityje–projektų įgyvendinimo planų (toliau–PĮP) vertinimas programose–2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programoje (toliau–Programa) bei Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonėje (toliau–EGADP).
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	KPT nustatymą atliko Korupcijos pasireiškimo tikimybei nustatyti CPVA darbo grupė (Skaidrumo grupė).
3. KPT nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	Analizuotas laikotarpis: 2022 m. rugsėjo 1 d.–2023 m. rugsėjo 30 d.
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą I (R) Teisinio reglamentavimo trūkumai. (a) Rekomenduota Projekto įgyvendinimo plano vertinimo procedūros, patvirtintos CPVA direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 2021/8-311 (toliau–PĮPVP), 16 punktą tikslinti ir reglamentuoti, jog skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas gali nuspręsti, kad pateikti PĮP būtų vertinami ne pagal PĮP pateikimo eilę, jei užtikrinama, kad tai neturės įtakos anksčiau pateiktų PĮP vertinimo rezultatams ir sprendimams; (b) Rekomenduota parengti CPVA sukčiavimo užkardymo metodiką (ar kitą dokumentą), kuriame būtų detalai apibrėžta, kokias priemones, būdus turėtų taikyti CPVA darbuotojai galimo sukčiavimo atvejų atskleidimui Programos, EGADP projektuose ir parengti pavyzdinius sukčiavimo rodiklius (pavojaus ženklus); (c) Rekomenduota atlikti galimybių analizę dėl vertintojų, vertinimą organizuojančių darbuotojų atrankos modulio (kuris minėtų CPVA darbuotojus PĮP vertinimo procese parinktų atsitiktiniu būdu) sukūrimo CPVA tikslingumo; (d) Rekomenduota reglamentuoti Bendrosios dalies Ekspertinio vertinimo organizavimo vidaus tvarkos apraše (F-BD-BD-04(ES(2021-2027)) (toliau–EVTA, kad CPVA darbuotojas, kuriam reikalinga ekspertinė išvada, pateikus argumentus dėl nesutikimo su pateikta eksperto išvada ir suderinus su atitinkamo skyriaus vadovu / vadovo pavaduotoju, vertinimą organizuojančiu darbuotoju, galėtų pasitelkti kitą ekspertą, ekspertinę grupę pakartotinei ekspertinei išvadai gauti. (e) Rekomenduota parengti pavyzdinį Ekspertų grupės darbo reglamentą, kuriame būtų reglamentuotos atitinkamos nuostatos dėl ekspertų grupės funkcijų nustatymo, sprendimų priėmimo, nešališkumo ir konfidencialumo užtikrinimo tvarkos, ekspertų kompetencijos nuostatos; II (R). Mokymų dėl sukčiavimo užkardymo organizavimo trūkumas Rekomenduota organizuoti CPVA darbuotojams, vykdančiams PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę, PĮP vertinimą bei kitiems CPVA darbuotojams, dalyvaujantiems PĮP vertinimo procese,	

Programos, EGADP projektuose, mokymus galimo sukčiavimo užkardymo temomis (pvz., kaip nustatyti sukčiavimo atvejus, kaip į juos reaguoti ir kt., siekiant iš anksto (PĮP vertinimo procese) užkardyti galimus mėginimus apgaule pasisavinti Europos Sąjungos lėšas).

POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3	6	9	12	15
	Žemas	2	4 I (R) II (R)	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						

4.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	
4.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	
4.3. Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	I (R) Teisinio reglamentavimo trūkumai (4 balai). II (R). Mokymų dėl sukčiavimo užkardymo organizavimo trūkumas (4 balai).

Kita informacija

5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	I (R) Teisinio reglamentavimo trūkumai. (a) Rekomenduota Projekto įgyvendinimo plano vertinimo procedūros, patvirtintos CPVA direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 2021/8-311 (toliau–PĮPVP), 16 punktą tikslinti ir reglamentuoti, jog skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas gali nuspręsti, kad pateikti PĮP būtų vertinami ne pagal PĮP pateikimo eilę, jei užtikrinama, kad tai neturės įtakos anksčiau pateiktų PĮP vertinimo rezultatams ir sprendimams; (b) Rekomenduota parengti CPVA sukčiavimo užkardymo metodiką (ar kitą dokumentą), kuriame būtų detalios apibrėžtos, kokias priemones, būdus turėtų taikyti CPVA darbuotojai galimo sukčiavimo atvejų atskleidimui Programos, EGADP projektuose ir parengti pavyzdinius sukčiavimo rodiklius (pavojaus ženklus); (c) Rekomenduota atlikti galimybių analizę dėl vertintojų, vertinimą organizuojančių darbuotojų atrankos modulio (kuris minėtus
--	---

	<p>CPVA darbuotojus PĮP vertinimo procese parinktų atsitiktiniu būdu) sukūrimo CPVA tikslingumo;</p> <p>(d) Rekomenduota reglamentuoti Bendrosios dalies Ekspertinio vertinimo organizavimo vidaus tvarkos apraše (F-BD-BD-04(ES(2021-2027) (toliau–EVTA, kad CPVA darbuotojas, kuriam reikalinga ekspertinė išvada, pateikus argumentus dėl nesutikimo su pateikta eksperto išvada ir suderinus su atitinkamo skyriaus vadovu / vadovo pavaduotoju, vertinimą organizuojančiu darbuotoju, galėtų pasitelkti kitą ekspertą, ekspertinę grupę pakartotinei ekspertinei išvadai gauti.</p> <p>(e) Rekomenduota parengti pavyzdinį Ekspertų grupės darbo reglamentą, kuriame būtų reglamentuotos atitinkamos nuostatos dėl ekspertų grupės funkcijų nustatymo, sprendimų priėmimo, nešališkumo ir konfidencialumo užtikrinimo tvarkos, ekspertų kompetencijos nuostatos;</p> <p>II (R). Mokymų dėl sukčiavimo užkardymo organizavimo trūkumas</p> <p>(a) Rekomenduota organizuoti CPVA darbuotojams, vykdančiams PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę, PĮP vertinimą bei kitiems CPVA darbuotojams, dalyvaujantiems PĮP vertinimo procese, Programos, EGADP projektuose, mokymus galimo sukčiavimo užkardymo temomis (pvz., kaip nustatyti sukčiavimo atvejus, kaip į juos reaguoti ir kt., siekiant iš anksto (PĮP vertinimo procese) užkardyti galimus mėginimus apgaule pasisavinti Europos Sąjungos lėšas).</p>
6. Kitos pastabos	
7. Priedai	<p>Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados priedas Nr. 1</p> <p>Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros veiklos sričių, kuriose galimai egzistuoja KPT, nustatymo ir vertinimo aprašymas (priedas Nr. 2).</p>
Išvadą parengęs asmuo: Skaidrumo grupės vadovė Erika Patupytė	

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados priedas Nr. 1	
1. Rizika (pavadinimas, lygis)	Žema. Vidurkis 4 balai. (žema pagal I rizikos veiksnius, žema pagal II rizikos veiksni).
2. Veiklos sritis (-ys) ir viešojo sektoriaus subjekto administracijos padalinys (-iai), kuriame (-iuose) ji nustatyta.	Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicijų fondų programa
3. Esama padėtis (situacijos aprašymas):	<p>Korupcijos pasireiškimo atvejų ir pasitvirtinusių pranešimų apie korupciją vertinamu laikotarpiu nebuvo fiksuota.</p> <p>I. Teisinis reglamentavimas – korupcijos pasireiškimo tikimybė dėl teisinio reglamentavimo trūkumų žema, veiksmai ir procesai iš esmės aiškiai reglamentuoti, kontrolės priemonės numatytos.</p> <p>Nustatyti šie teisinio reglamentavimo trūkumai ir siūlomos priemonės:</p> <p>(a) Projekto įgyvendinimo plano vertinimo procedūros, patvirtintos CPVA direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 2021/8-311 (toliau–PIPVP), 16 punkte įtvirtinta, kad vykdant tęstinę projektų atranką projekto įgyvendinimo planai (toliau–PIP) vertinami pagal PIP pateikimo eilę. Skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas gali nuspręsti, kad pateikti PIP būtų vertinami ne pagal PIP pateikimo eilę, jei užtikrinama, kad tai neturės įtakos anksčiau pateiktų <u>PIP vertinimo rezultatams</u>. Šis CPVA PIPVP įtvirtintas reglamentavimas nėra tinkamai suderintas su aukštesnės galios teisės aktu–Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237, 54.1 papunkčiu, todėl rekomenduotina PIPVP 16 punktą tikslinti ir reglamentuoti, jog skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas gali nuspręsti, kad pateikti PIP būtų vertinami ne pagal PIP pateikimo eilę, jei užtikrinama, kad tai neturės įtakos anksčiau pateiktų <u>PIP vertinimo rezultatams ir sprendimams</u>;</p> <p>(b) PIPVP 27 punkte formaliai yra įtvirtinta, jog PIP vertinimo metu vertintojas turi įvertinti, ar nėra įtariamas sukčiavimas, korupcija ir interesų konfliktas, tačiau CPVA jokiam vidaus teisės akte nėra reglamentuota, kokius veiksmus turi atlikti vertintojas dėl minėto įvertinimo, kokiomis duomenų bazėmis turėtų naudotis bei kokias priemones, būdus turėtų taikyti galimo sukčiavimo atskleidimui, nėra nustatyta pavyzdinių sukčiavimo rodiklių (pavojaus ženklų). Atsižvelgiant į tai rekomenduotina <u>parengti CPVA sukčiavimo užkardymo metodiką (ar kitą dokumentą)</u>, kuriame būtų detalai apibrėžta, kokias priemones, būdus turėtų taikyti CPVA darbuotojai galimo sukčiavimo atvejų atskleidimui Programos, EGADP projektuose ir <u>parengti pavyzdinius sukčiavimo rodiklius (pavojaus ženklus)</u>.</p> <p>(c) PIPVP 9 punkte įtvirtinta, kad pareiškėjui pateiktą PIP vertinimui CPVA, atitinkamo skyriaus vadovas / vadovo</p>

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo
1 priedas

pavadootojas per tris darbo dienas paskiria vertintoją ir DVS nukreipia paskirtam vertintojui gauti PĮP vertinimo užduotį bei, jei PĮP vertinimui reikalingas finansininko vertinimas, Struktūrinių ir investicijų fondų programos Finansų skyriaus vadovas / vadovo pavadootojas Projektų registre paskiria minėto skyriaus darbuotoją. Be to, PĮPVP 7 punkte įtvirtinta, kad gavus CPVA PĮP, Procesų valdymo skyriaus administratorius, vyresnysis administratorius ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo PĮP CPVA gavimo dienos per DVS informuoja atitinkamo skyriaus vadovą / vadovo pavadootoją ir priskiria vertinimą organizuojantį darbuotoją <...>. Šis reglamentavimas sudaro galimybę CPVA darbuotojams, skiriantiems konkretų vertintoją, vertinimą organizuojantį darbuotoją dėl konkretaus PĮP įvertinimo, elgtis šališkai, neskaidriai ir parinkti norimą konkretų vertintoją konkrečiam PĮP įvertinimui. Atsižvelgiant į tai, rekomenduotina atlikti galimybių analizę dėl vertintojų, vertinimą organizuojančių darbuotojų atrankos modulio (kuris minėtus CPVA darbuotojus parinktų atsitiktiniu būdu) sukūrimo CPVA tikslingumo, siekiant užtikrinti skaidrų, nešališką CPVA darbuotojų parinkimą PĮP vertinimo procese.

(d) PĮPVP 23 punkte įtvirtinta, kad atliekant projekto tinkamumo finansuoti, naudos ir kokybės vertinimą ir prireikus papildomų specialiųjų žinių, vertinimą organizuojantis darbuotojai arba vertintojai gali pasitelkti ekspertus, turinčius specialiųjų žinių tam tikroje srityje, vadovaujantis Bendrosios dalies Ekspertinio vertinimo organizavimo vidaus tvarkos aprašu (F-BD-BD-04(ES(2021-2027) (toliau–EVTA)). Nustatyta, kad CPVA EVTA nėra įtvirtinto reglamentavimo, kad CPVA darbuotojas, kuriam reikalinga ekspertinė išvada PĮP vertinimo metu, galėtų pagrįstai nesutikti su pateikta eksperto / ekspertinės grupės išvada bei pagrįsto nesutikimo atveju galėtų pasitelkti, suderinus tai su atitinkamo skyriaus vadovu / vadovo pavadootoju, vertinimą organizuojančiu darbuotoju, kitą ekspertą / ekspertinę grupę tam pačiam klausimui spręsti ir pakartotinei ekspertinei išvadai gauti. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota reglamentuoti CPVA EVTA, kad CPVA darbuotojas, kuriam reikalinga ekspertinė išvada, pateikęs argumentus dėl nesutikimo su pateikta eksperto išvada ir suderinus su atitinkamo skyriaus vadovu / vadovo pavadootoju, vertinimą organizuojančiu darbuotoju, galėtų pasitelkti kitą ekspertą, ekspertinę grupę pakartotinei ekspertinei išvadai gauti.

(e) PĮPVP 43 punkte įtvirtinta, jog kai projekto NK vertinimą atlieka CPVA Ekspertų grupė, šios grupės funkcijos, sprendimų priėmimo, nešališkumo ir konfidencialumo užtikrinimo tvarka turi būti nustatyta Ekspertų grupės darbo reglamente, kurį CPVA skelbia savo interneto svetainėje. Be to, EVTA 41 punkte įtvirtinta, kad Ekspertų grupės darbo reglamentą rengia vertinimą organizuojantis darbuotojas, derina ir vizuoja atitinkamo skyriaus vadovas / vadovo pavadootojas <...>, tvirtina direktoriaus pavadootojas. Toks reglamentavimas nėra pakankamas, kadangi Ekspertų grupės darbo reglamento rengimo etape nėra pakankamai užtikrintas

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo
1 priedas

	<p>skaidrumas bei sudaromos galimybės vertinimą organizuojančiam darbuotojui įtraukti į Ekspertų grupės darbo reglamentą tokias nuostatas, kurios galimai būtų skirtos konkreitiems ekspertams. Atsižvelgiant į tai rekomenduotina <u>parengti pavyzdinį Ekspertų grupės darbo reglamentą</u>, kuriame būtų reglamentuotos atitinkamos nuostatos dėl ekspertų grupės funkcijų nustatymo, sprendimų priėmimo, nešališkumo ir konfidencialumo užtikrinimo tvarkos, ekspertų kompetencijos nuostatos.</p> <p>Teisinio reglamentavimo srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė žema. Reikalingi minėti teisinio reglamentavimo nurodyti pakeitimai (4 balai).</p> <p>II. Mokymų dėl sukčiavimo užkardymo organizavimo trūkumas.</p> <p>Nustatyta, kad CPVA darbuotojams, vykdančioms PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei PĮP vertinimą Programos, EGADP projektuose, nebuvo CPVA vedami jokie mokymai, susiję su sukčiavimo kova (pvz., kaip nustatyti sukčiavimo atvejus, kaip į juos reaguoti ir kt.), siekiant iš anksto (PĮP vertinimo procese) užkardyti galimus mėginimus apgaule pasisavinti Europos Sąjungos lėšas.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, būtina organizuoti CPVA darbuotojams, vykdančioms PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei PĮP vertinimą Programos, EGADP projektuose, mokymus galimo sukčiavimo užkardymo temomis (pvz., kaip nustatyti sukčiavimo atvejus, kaip į juos reaguoti ir kt., siekiant iš anksto (PĮP vertinimo procese) užkardyti galimus mėginimus apgaule pasisavinti Europos Sąjungos lėšas).</p> <p>Šioje srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė žema (4 balai).</p>		
<p>4. Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai: I. Teisinio reglamentavimo trūkumai; II. Mokymų dėl sukčiavimo užkardymo organizavimo trūkumas.</p>			
<p>5. Siūlomos rizikos mažinimo ir nustatytų jos veiksnių pašalinimo priemonės:</p>			
Nr.	Priemonės aprašymas	Atsakingas subjektas:	Įvykdymo terminas:
1.	Patikslinti PĮPVP 16 punktą, reglamentuojant, jog skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas gali nuspręsti, kad pateikti PĮP būtų vertinami ne pagal PĮP pateikimo eilę, jei užtikrinama, kad tai neturės įtakos anksčiau pateiktų PĮP vertinimo rezultatams ir sprendimams.	Procesų valdymo skyrius	2024 m. IV ketv.
2.	Parengti CPVA sukčiavimo užkardymo metodiką (ar kitą dokumentą), kuriame būtų detalai apibrėžta, kokias priemones, būdus turėtų taikyti CPVA darbuotojai galimo sukčiavimo atvejų atskleidimui Programos, EGADP projektuose ir	Procesų valdymo skyrius	2024 m. IV ketv.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo
1 priedas

	pavyzdinius sukčiavimo rodiklius (pavojaus ženklus).		
3.	Atlikti galimybių analizę dėl vertintojų, vertinimą organizuojančių darbuotojų atrankos modulio (kuris minėtus CPVA darbuotojus PĮP vertinimo procese parinktų atsitiktiniu būdu) sukūrimo CPVA tikslingumo, siekiant užtikrinti skaidrų, nešališką CPVA darbuotojų parinkimą PĮP vertinimo procese.	Procesų valdymo skyrius	2024 m. IV ketv.
4.	Reglamentuoti EVTA, kad CPVA darbuotojas, kuriam reikalinga ekspertinė išvada, pateikus argumentus dėl nesutikimo su pateikta eksperto išvada ir suderinus su atitinkamo skyriaus vadovu / vadovo pavaduotoju, vertinimą organizuojančiu darbuotoju, gali pasitelkti kitą ekspertą, ekspertinę grupę pakartotinei ekspertinei išvadai gauti.	Procesų valdymo skyrius	2024 m. IV ketv.
5.	Parengti pavyzdinį Ekspertų grupės darbo reglamentą, kuriame būtų reglamentuotos atitinkamos nuostatos dėl ekspertų grupės funkcijų nustatymo, sprendimų priėmimo, nešališkumo ir konfidencialumo užtikrinimo tvarkos, ekspertų kompetencijos nuostatos.	Procesų valdymo skyrius	2024 m. IV ketv.
6.	Organizuoti CPVA darbuotojams, vykdančiams PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę, PĮP vertinimą bei kitiems CPVA darbuotojams, dalyvaujantiems PĮP vertinimo procese, Programos, EGADP projektuose, mokymus galimo sukčiavimo užkardymo temomis (pvz., kaip nustatyti sukčiavimo atvejus, kaip į juos reaguoti ir kt., siekiant iš anksto (PĮP vertinimo procese) užkardyti galimus mėginimus pasisavinti Europos Sąjungos lėšas).	Personalo skyrius	2024 m. IV ketv.
Kitos pastabos:			
1.			
2.			

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS CENTRINĖS PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪROS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE GALIMAI EGZISTUOJA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMO IR VERTINIMO APRAŠYMAS

2023-12-07

Vilnius

2022 m. rugsėjis – 2023 m. rugsėjis
(*analizuotas laikotarpis*)

1. VEIKLOS SRITIES ANALIZĖS APIMTIS IR METODAI

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau–KPI) 10 straipsniu, Specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau–STT) direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau–Rekomendacijos), Korupcijos prevencijos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. 1K-261 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. gegužės 17 d. įsakymo Nr. 1K-179 redakcija) (toliau – Aprašas), viešojoje įstaigoje Centrinėje projektų valdymo agentūroje (toliau–CPVA) atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas CPVA veiklos srityje–**projektų įgyvendinimo planų vertinimas programose**–2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programoje (toliau–Programa) bei Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonėje (toliau–EGADP).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau–KPT) nustatymą atliko Korupcijos pasireiškimo tikimybei nustatyti CPVA darbo grupė (toliau–Skaidrumo grupė), kuri analizavo ir vertino, ar yra ir kokia yra KPT minėtoje CPVA veiklos srityje.

Vykdam Aprašo III skyriaus „Korupcijos prevencijos priemonės“ ketvirtajame skirsnyje „Korupcijos pasireiškimo tikimybė“ nuostatas ir Rekomendacijas, veiklos analizės KPT nustatyti, Skaidrumo grupė parengė su analizuotina ir vertintina minėta veiklos sritimi susijusį klausimyną, kurio klausimai susiję su esminėmis korupcijos riziką sąlygojančiomis prielaidomis.

Klausimynas buvo pateiktas CPVA skyrių vadovams, darbuotojams, vykdančioms projektų įgyvendinimo planų (toliau–PIP) vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei atliekantiems PIP vertinimą Programoje bei EGADP. Be to, praveisti pokalbiai su CPVA darbuotojais. Pokalbių metu tikslinami atsakymai į pateiktus klausimus.

Vertinimo metu išnagrinėti šie teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimas Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“;
2. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. 1K-237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“;
3. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. 1K-237 „Dėl 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“, kuriuo patvirtintos 2021-27 m. ES investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano "Naujos kartos Lietuva"

administravimo taisyklės, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės ir Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklės;

4. CPVA direktoriaus įsakymais patvirtintos Veiklos vadovo atitinkamos procedūros, susijusios su vertinama sritimi.

Taip pat įvertinta CPVA vadovų pateikta faktinė informacija, susijusi su praktiniu teisės aktų nuostatų taikymu bei vykdymu.

2. VEIKLOS SRITIES ANALIZĖS METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

1. Vertinant KPT CPVA veiklos srityje–PĮP vertinimas Programoje bei EGADP, nustatyta, kad iš esmės CPVA tinkamai įgyvendinti aukštesnės teisinės galios teisės aktai, reglamentuojantys PĮP vertinimą Programos, EGADP projektuose. CPVA administruojamoje Programoje, EGADP yra parengta Projekto įgyvendinimo plano vertinimo procedūra, patvirtinta CPVA direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 2021/8-311 (toliau–PĮPVP), 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos bei Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo veiklos vadovas, patvirtintas, CPVA direktoriaus 2022 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 2022/8-306 (toliau–AVV), kuriuose įtvirtinta pakankama CPVA darbuotojų, vykdančių PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei atliekančių PĮP vertinimą projektuose atsakomybė, funkcijos, veiklos kontrolė (nurodytų darbuotojų priimti sprendimai privalomai yra registruojami atitinkamose informacinėse sistemose, saugomi tarnybinėje stotyje, derinami / vizuojami / tvirtinami atitinkamų CPVA skyrių vadovų / vadovų pavaduotojų, vertinimą organizuojančių darbuotojų. Atsižvelgiant į tai, CPVA darbuotojai, atsakingi už PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei PĮP vertinimą Programos, EGADP projektuose, neturi teisinės galimybės priimti vienašališkų sprendimų, daryti neteisėtos įtakos PĮP vertinimo eigai, todėl vertintina, kad nėra iš esmės realių galimybių korupcijai pasireikšti minėtoje veiklos srityje.

2. CPVA darbuotojus, vykdyti PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei PĮP vertinimą Programos, EGADP projektuose, skiria CPVA direktorius, atsižvelgiant į jų nepriekaištingas asmenines savybes, turimą reikiamą kvalifikaciją. Pažymėtina tai, kad CPVA darbuotojai, vykduontys minėtas funkcijas, turi teisės aktų nustatyta tvarka pateikti privačių interesų deklaraciją PINREG, laikytis CPVA etikos kodekse nustatytų reikalavimų–elgtis sąžiningai, teisėtai, skaidriai ir objektyviai bei laikytis įtvirtinto draudimo dalyvauti veikloje, dirbti papildomus darbus ne CPVA, kurie sukelti arba gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą arba siejasi su CPVA vykdomomis funkcijomis ir laikytis CPVA darbo tvarkos taisyklėse įtvirtinto reikalavimo–nesiimti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų teisės aktais uždraustų veiklų, nepiktnaudžiauti tarnybine padėtimi, nedalyvauti neteisėtuose sandoriuose, neatlikti veiksmų, kurie kenktų CPVA dalykinei reputacijai. CPVA vidaus teisės aktais pakankamai užtikrintas CPVA darbuotojų, atsakingų už PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei PĮP vertinimą Programos, EGADP projektuose, atsakingumas sąžiningai, skaidriai, teisėtai atlikti pavestas funkcijas, kas iš esmės eliminuoja prielaidas korupcijos apraiškoms atsirasti. Be to, pažymėtina tai, kad analizuojamu laikotarpiu CPVA nebuvo gauta korupcinio pobūdžio skundų, pareiškimų ar pranešimų dėl CPVA darbuotojų, įskaitant vykdančius PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei PĮP vertinimą Programos, EGADP projektuose. Taip pat, CPVA nėra gavusi pranešimų iš kitų institucijų dėl atliekamų korupcinio pobūdžio tyrimų, susijusių su CPVA darbuotojais, įskaitant ir vykdančius minėtas funkcijas bei analizuojamu laikotarpiu nebuvo CPVA nustatytų atvejų, kad CPVA darbuotojai būtų pažeidę Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nuostatas.

3. Vertinant KPT CPVA minėtoje veiklos srityje, nustatytas PĮPVP 16 punkto neatitikimas aukštesnės galios teisės aktui. PĮPVP 16 punkte įtvirtinta, kad vykduant tęstinę projektų atranką PĮP

vertinami pagal PĮP pateikimo eilę. Skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas gali nuspręsti, kad pateikti PĮP būtų vertinami ne pagal PĮP pateikimo eilę, jei užtikrinama, kad tai neturės įtakos anksčiau pateiktų PĮP vertinimo rezultatams. Šis CPVA PĮPVP įtvirtintas reglamentavimas nėra visiškai tinkamai suderintas su aukštesnės galios teisės aktu–Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237, 54.1 papunkčiu, kur įtvirtinta, kad vykdant tęstinę projektų atranką pateikti PĮP gali būti vertinami ir sprendimai dėl projektų finansavimo priimami ne pagal PĮP pateikimo eilę, jei užtikrinama, kad tai neturės įtakos sprendimams dėl anksčiau pateiktų PĮP finansavimo (pavyzdžiui, kai visiems pagal kvietimą pateiktiems PĮP užtenka kvietimui skirtos finansavimo lėšų sumos arba prašoma skirti finansavimo lėšų suma pagal pateiktus PĮP yra mažesnė negu kvietimui skirta finansavimo lėšų suma). Atsižvelgiant į tai, PĮPVP 16 punktą reikėtų tikslinti ir reglamentuoti, jog skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas gali nuspręsti, kad pateikti PĮP būtų vertinami ne pagal PĮP pateikimo eilę, jei užtikrinama, kad tai neturės įtakos anksčiau pateiktų PĮP vertinimo rezultatams ir sprendimams. Šis teisinio reglamentavimo tikslinimas aiškiau apibrėš teisinį reglamentavimą, atitinkantį minėtą aukštesnės galios teisės aktą, bei užkardys galimybę pasielgti nesažiningai, neskaidriai bei sumažins galimą korupcijos pasireiškimą.

4. Skaidrumo grupė vertinimo metu nustatė, kad PĮPVP 27 punkte formaliai yra įtvirtinta, jog PĮP vertinimo metu vertintojas turi įvertinti, ar nėra įtariamas sukčiavimas, korupcija ir interesų konfliktas, tačiau CPVA jokiam vidaus teisės akte nėra reglamentuota, kokius veiksmus turi atlikti vertintojas dėl minėto įvertinimo, kokiomis duomenų bazėmis turėtų naudotis bei kokias priemones, būdus turėtų taikyti galimo sukčiavimo atskleidimui, nėra nustatytų pavyzdinių sukčiavimo rodiklių (pavojaus ženklų), kas reiškia, kad vertintojai PĮP vertinimo metu minėtus veiksmus atlieka pagal savo subjektyvų suvokimą, galimai paviršutiniškai, nesiekiant realaus sukčiavimo atvejų nustatymo. Be to, nustatyta, kad CPVA darbuotojams, vykdantiems PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei PĮP vertinimą Programos, EGADP projektuose, nebuvo CPVA vedami jokie mokymai, susiję su sukčiavimo kova (pvz., kaip nustatyti sukčiavimo atvejus, kaip į juos reaguoti ir kt.), siekiant iš anksto (PĮP vertinimo procese) užkardyti galimus mėginimus apgaule pasisavinti Europos Sąjungos lėšas. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šios išvados 4 punkte ir siekiant, iš anksto (PĮP vertinimo etape) užkardyti galimus sukčiavimo atvejus Programos, EGADP projektuose, būtina CPVA parengti sukčiavimo užkardymo metodiką (ar kitą dokumentą), kuriame būtų detalai apibrėžta, kokias priemones, būdus turėtų taikyti CPVA darbuotojai galimo sukčiavimo atvejo atskleidimui, nustatyti pavyzdinius sukčiavimo rodiklius (pavojaus ženklus). Be to, būtina organizuoti CPVA darbuotojams, vykdantiems PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę bei PĮP vertinimą Programos, EGADP projektuose, mokymus galimo sukčiavimo užkardymo temomis.

5. Vertinant KPT CPVA minėtoje veiklos srityje nustatytas galimas neskaidrumo pasireiškinimas, skiriant vertimą organizuojantį darbuotoją, vertintoją, dėl PĮP įvertinimo. PĮPVP 9 punkte įtvirtinta, kad pareiškėjui pateiktą PĮP vertinimui CPVA, atitinkamo skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas per tris darbo dienas paskiria vertintoją ir DVS nukreipia paskirtam vertintojui gauti PĮP vertinimo užduotį bei, jei PĮP vertinimui reikalingas finansininko vertinimas, Struktūrinių ir investicijų fondų programos Finansų skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas Projektų registre paskiria minėto skyriaus darbuotoją. Be to, PĮPVP 7 punkte įtvirtinta, kad gavus CPVA PĮP, Procesų valdymo skyriaus administratorius, vyresnysis administratorius ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo PĮP CPVA gavimo dienos per DVS informuoja atitinkamo skyriaus vadovą / vadovo pavaduotoją ir priskiria vertinimą organizuojantį darbuotoją <...>. Šis reglamentavimas sudaro galimybę CPVA darbuotojams, skiriantiems konkretų vertintoją, vertinimą organizuojantį darbuotoją dėl konkretaus PĮP įvertinimo, elgtis šališkai, neskaidriai ir parinkti norimą konkretų vertintoją konkrečiam PĮP įvertinimui. Konkretaus vertintojo parinkimas konkrečiam PĮP gali didinti korupcijos pasireiškinimo

tikimybę, todėl siekiant mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę parenkant vertintoją, vertinimą organizuojantį darbuotoją ar kitą vertinimo procese dalyvaujantį CPVA darbuotoją, tikslinga būtų atlikti galimybių analizę dėl vertintojų, vertinimą organizuojančių darbuotojų atrankos modulio (kuris minėtus CPVA darbuotojus parinktų atsitiktiniu būdu) sukūrimo CPVA tikslingumo, siekiant užtikrinti skaidrų, nešališką CPVA darbuotojų parinkimą PIP vertinimo procese.

6. PIPVP 23 punkte įtvirtinta, kad atliekant projekto tinkamumo finansuoti, naudos ir kokybės vertinimą ir prireikus papildomų specialiųjų žinių, vertinimą organizuojantis darbuotojai arba vertintojai gali pasitelkti ekspertus, turinčius specialiųjų žinių tam tikroje srityje, vadovaujantis Bendrosios dalies Ekspertinio vertinimo organizavimo vidaus tvarkos aprašu (F-BD-BD-04(ES(2021-2027)) (toliau–EVTA). Vertinimo metu nustatyta, kad CPVA EVTA nėra įtvirtinto reglamentavimo, kad CPVA darbuotojas, kuriam reikalinga ekspertinė išvada PIP vertinimo metu, galėtų pagrįstai nesutikti su pateikta eksperto / ekspertinės grupės išvada bei pagrįsto nesutikimo atveju galėtų pasitelkti, suderinus tai su atitinkamo skyriaus vadovu / vadovo pavaduotoju, vertinimą organizuojančiu darbuotoju, kitą ekspertą / ekspertinę grupę tam pačiam klausimui spręsti ir pakartotinei ekspertinei išvadai gauti. Minėtas reguliavimas gali sudaryti pagrindą ekspertui / ekspertinei grupei pateikti šališką, atitinkančią galimai suinteresuotų asmenų poreikį ekspertinę išvadą, kas sudaro pagrindą korupcijos rizikai atsirasti. Atsižvelgiant į tai, tikslinga reglamentuoti CPVA EVTA, kad CPVA darbuotojas, kuriam reikalinga ekspertinė išvada, pateikęs argumentus dėl nesutikimo su pateikta eksperto išvada ir suderinus su atitinkamo skyriaus vadovu / vadovo pavaduotoju, vertinimą organizuojančiu darbuotoju, pasitelkti kitą ekspertą, ekspertinę grupę pakartotinei ekspertinei išvadai gauti.

7. Vertinimo metu nustatyta, kad PIPVP 43 punkte įtvirtinta, jog kai projekto NK vertinimą atlieka CPVA Ekspertų grupė, šios grupės funkcijos, sprendimų priėmimo, nešališkumo ir konfidencialumo užtikrinimo tvarka turi būti nustatyta Ekspertų grupės darbo reglamente, kurį CPVA skelbia savo interneto svetainėje. Be to, EVTA 41 punkte įtvirtinta, kad Ekspertų grupės darbo reglamentą rengia vertinimą organizuojantis darbuotojas, derina ir vizuoja atitinkamo skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas <...>, tvirtina direktoriaus pavaduotojas. Skaidrumo grupės vertinimu, toks reglamentavimas nėra pakankamas, kadangi Ekspertų grupės darbo reglamento rengimo etape nėra pakankamai užtikrintas skaidrumas ir sudaroma galimybė piktnaudžiauti einamomis pareigomis bei sudaromos galimybės vertinimą organizuojančiam darbuotojui įtraukti į Ekspertų grupės darbo reglamentą tokias nuostatas, kurios galimai būtų skirtos konkreitiems ekspertams, o tai didina korupcijos pasireiškimo riziką. Atsižvelgiant į tai būtina parengti pavyzdinį Ekspertų grupės darbo reglamentą, kuriame būtų reglamentuotos atitinkamos nuostatos dėl ekspertų grupės funkcijų nustatymo, sprendimų priėmimo, nešališkumo ir konfidencialumo užtikrinimo tvarkos, ekspertų kompetencijos nuostatos. Toks reglamentavimas eliminuotų galimybę vertinimą organizuojančiam darbuotojui, rengiant Ekspertų grupės darbo reglamentą, pasielgti neskaidriai, nesąžiningai ir būtų sumažinta tikimybė korupcijai pasireikšti.

3. PASIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS SUMAŽINIMO AR PANAIKINIMO

Priemonės	Įvykdymo laikas ir atsakingas CPVA skyrius	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijus
1. Patikslinti PIPVP 16 punktą, reglamentuojant, jog skyriaus vadovas / vadovo pavaduotojas gali nuspręsti, kad pateikti PIP būtų vertinami ne pagal PIP pateikimo	2024 m. IV ketv. Procesų valdymo skyrius	Skaidrumo, sąžiningumo, aiškiai apibrėžto teisinio	Pakeisti arba papildyti atitinkami CPVA teisės aktai.

eilę, jei užtikrinama, kad tai neturės įtakos anksčiau pateiktų PĮP vertinimo rezultatams ir sprendimams.		reguliavimo užtikrinimas.	
2. Parengti CPVA sukčiavimo užkardymo metodiką (kitą dokumentą), kuriame būtų detalai apibrėžta, kokias priemones, būdus turėtų taikyti CPVA darbuotojai galimo sukčiavimo atvejų atskleidimui Programos, EGADP projektuose ir pavyzdinius sukčiavimo rodiklius (pavojaus ženklus).	2024 m. IV ketv. Procesų valdymo skyrius	Sukčiavimo atvejų atskleidimo užtikrinimas.	Sukčiavimo užkardymo metodikos (ar kito dokumento), pavyzdinių sukčiavimo rodiklių (pavojaus ženklų) patvirtinimas.
3. Organizuoti CPVA darbuotojams, vykdančioms PĮP vertinimo priežiūrą ir kontrolę, PĮP vertinimą bei kitiems CPVA darbuotojams, dalyvaujantiems PĮP vertinimo procese, Programos, EGADP projektuose, mokymus galimo sukčiavimo užkardymo temomis (pvz., kaip nustatyti sukčiavimo atvejus, kaip į juos reaguoti ir kt., siekiant iš anksto (PĮP vertinimo procese) užkardyti galimus mėginimus apgaule pasisavinti Europos Sąjungos lėšas).	2024 m. IV ketv. Personalo skyrius	Pateikta aktuali informacija, užtikrintas galimo sukčiavimo atskleidimas.	CPVA darbuotojams pateikta aktuali informacija.
4. Atlikti galimybių analizę dėl vertintojų, vertinimą organizuojančių darbuotojų atrankos modulio (kuris minėtus CPVA darbuotojus PĮP vertinimo procese parinktų atsitiktiniu būdu) sukūrimo CPVA tikslingumo, siekiant užtikrinti skaidrą, nešališką CPVA darbuotojų parinkimą PĮP vertinimo procese.	2024 m. IV ketv. Personalo skyrius	Skaidrumo, sąžiningumo, Nešališkumo užtikrinimas.	Įvertinimas dėl atrankos modulio tikslingumo CPVA įdiegimo PĮP vertinimo procese.
5. Reglamentuoti EVTA, kad CPVA darbuotojas, kuriam reikalinga ekspertinė išvada, pateikęs argumentus dėl nesutikimo su pateikta eksperto išvada ir suderinus su atitinkamo skyriaus vadovu / vadovo pavaduotoju, vertinimą organizuojančiu darbuotoju, gali pasitelkti kitą ekspertą, ekspertinę grupę pakartotinei ekspertinei išvadai gauti.	2024 m. IV ketv. Procesų valdymo skyrius	Skaidrumo, sąžiningumo, nešališkumo, objektyvumo užtikrinimas.	Pakeisti arba papildyti atitinkami CPVA teisės aktai.

6. Parengti pavyzdinį Ekspertų grupės darbo reglamentą, kuriame būtų reglamentuotos atitinkamos nuostatos dėl ekspertų grupės funkcijų nustatymo, sprendimų priėmimo, nešališkumo ir konfidencialumo užtikrinimo tvarkos, ekspertų kompetencijos nuostatos.	2024 m. IV ketv. Procesų valdymo skyrius	Skaidrumo, sąžiningumo, nešališkumo užtikrinimas	Parengtas pavyzdinis Ekspertų grupės darbo reglamentas
---	---	--	--

Išvada. Įvertinus KPT CPVA veiklos srityje–projektų įgyvendinimo planų vertinimas programose–2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programoje bei Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonėje, konstatuotina, kad šioje srityje korupcijos pasireiškimo tikimybės rizika vertintina kaip žema (4 balo). Pagal įvertintus procesus žema korupcijos pasireiškimo tikimybė su žemu poveikiu CPVA veiklai egzistuoja dėl nurodyto teisinio reglamentavimo trūkumų (4 balai) ir mokymų dėl sukčiavimo užkardymo organizavimo trūkumo (4 balai).

Parengė
Erika Patupytė
2023-12-07